

1962-01-01

กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ (ต่อจากฉบับที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๕)

พระวรภักดีพินุลย์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

พระวรภักดีพินุลย์ (1962) "กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ (ต่อจากฉบับที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๕)," *Journal of Social Sciences*: Vol. 2: Iss. 1, Article 5.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol2/iss1/5>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

Chulalongkorn Journal Online

Office of Academic Resources

Chulalongkorn University

Article Information:

To cite this document: พระวรภักดีพิบูลย์. (1962). กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ (ต่อจากฉบับที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๕). Faculty of Political Science (JSS), 2(1), 25-46.

Date received:

Date revised:

Date accepted:

License and Terms:

This is an Open Access article under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Please note that the reuse, redistribution and reproduction in particular requires that the authors and source are credited.

กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์

พระวรภักดีปิบูลย์

(ตีพิมพ์ฉบับที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๕)

ส่วนที่ ๔

โรคระบาดสัตว์

ความรู้สึกรู้สึกของทางราชการไทยว่า มีความจำเป็นจะต้องป้องกันโรคระบาดสัตว์อย่างจริงจัง ได้เริ่มขึ้นใน ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗) หรือเมื่อประมาณ ๕๘ ปีมาแล้ว โดยส่งนายแพทย์สองนาย คือ หมอเฮอราตัมเชน กับ หลวงวิเศษเนศน์ ประสิทธิวิทย์ ไปศึกษาวิธีทำรั้วที่มะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ความจริงโรคระบาดสัตว์ (โรครินดะเพสต์-โรคแอนแทรก และโรคแบคทีเรีย) ได้เป็นโรคเกิดขึ้นใหม่ แต่เป็นโรคที่แพทย์ได้พบมาตั้งพันปีแล้ว คือ หมอชอลามิลาได้พบเมื่อ ค.ศ. ๘๖ และในปี ค.ศ. ๓๖๐ โรคนี้อาจได้ถูกกลืนเข้าไปในทวีปยุโรป ทำให้สัตว์ตายหลายล้านตัว ต่อเนื่องมาได้เกิดในประเทศต่าง ๆ เป็นครั้งคราว คือ ปี ค.ศ. ๕๙๑

เกิดในอิตาลี ฝรั่งเศสและเบลเยียมสัตว์พาหนะตายไปจนเกือบสูญพันธุ์ ในปี ค.ศ. ๖๙๕ เกิดในอังกฤษ สัตว์ตายไปแสนตัว ในปี ค.ศ. ๑๗๐๔ เกิดในรัสเซียสัตว์ตายเกือบหมดประเทศ ในปี ค.ศ. ๑๗๑๓ เกิดในฮอลันดาสัตว์ตายสองแสนตัว ระหว่างปี ค.ศ. ๑๗๑๑ ถึง ๑๗๑๓ เกิดในฝรั่งเศสอีก สัตว์ตายล้านห้าแสนตัวระหว่างปี ค.ศ. ๑๘๔๐ ถึง ๑๘๔๓ เกิดในอียิปต์สัตว์ตายหกแสนหกหมื่นห้าพันตัว ปี ค.ศ. ๑๘๕๖ เกิดในอังกฤษอีกสัตว์ตายห้าแสนตัว

เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๔ เกิดขึ้นในประเทศรัสเซียอีกเป็นครั้งใหญ่ สัตว์ตายถึงล้านแปดแสนหมื่นห้าพันตัว ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โรคนี้อาจได้เกิดตามลงมา ในประเทศอินเดีย ประเทศพม่า ประเทศสยามและจีน เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวบางปีก็มาก บางปีก็น้อย

* จากรายงานของหมอเฮอราตัมเชน เสนอรัฐบาลเมื่อ ๑๘ ก.ค. ร.ศ. ๑๒๓

ตามที่กล่าวมาข้างต้นว่า ประเทศไทย เริ่มป้องกันโรค ระบาด สัตว์ ตั้งแต่ ร.ศ. ๑๒๓ เป็นต้นมานั้น อาจทำให้ผู้อ่านเกิดสงสัยว่า กฎหมายเรื่องตรวจป้องกัน โรคสัตว์ มีมาตั้งแต่ ร.ศ. ๑๓๐ แล้ว เหตุใดจึงกล่าวว่า เริ่มแต่ ร.ศ. ๑๒๓ ทั้งนี้ขอได้โปรดเข้าใจดังนี้ การตรวจป้องกันโรคสัตว์ ร.ศ. ๑๓๐ เป็นต้นมานั้น เกี่ยวกับการฆ่าสัตว์เป็นอาหารมนุษย์ สัตว์ ตัวใด ที่ฆ่า แล้ว ปรากฏว่า ที่เนื้อ มีโรค หรือพบโรคก่อนฆ่าแล้ว ทางกรมไม่ยอมให้เจ้าของจำหน่ายเนื้อนั้นต่อไป ให้เผา ผึ่ง ทำลายเนื้อนั้นเสีย เพราะเกรงว่าจะเกิดโรค แก่ผู้บริโภครวม ไม่ใช่เป็นวิธีป้องกันโรคระบาด ให้แก่สัตว์ การป้องกันโรคระบาดให้แก่วัว สัตว์ เริ่มแต่ ร.ศ. ๑๒๓

การป้องกันโรคระบาดสัตว์ ในชั้นต้น ได้ใช้วิธีเพียงให้ทางราชการ ประกาศให้เจ้าของสัตว์ พาสัตว์มารับการฉีดยา ใครจะมากก็ได้ ไม่มากก็ได้ และมีการตั้งด่านกักสัตว์ ไว้ในที่ที่กำหนดไว้สังเกตเป็นครั้งคราว ที่ปรากฏว่ามีโรคระบาดขึ้น จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๗๔ จึงได้มีการกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาดสัตว์โดยตรง ซึ่งเรียกว่า “พระราชบัญญัติโรคระบาดปศุสัตว์ และ สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๗๔” การที่ต้องปฏิบัติ

เช่นนี้ในชั้นต้นก็เพราะเหตุว่า ในระยะต้น ยาฉีดที่เรากลิตขึ้นไม่ได้ผล ๑๐๐ เปอร์เซนต์ เต็ม ครั้นจะส่งยามาจากฟิลิปปินส์ก็ได้ผล คล้ายกัน เพราะยาเดินทางมาหลายวัน และกว่าจะส่งไปถึงมือสัตว์แพทย์ ก็เสื่อมคุณภาพลงไปมาก รัฐจึงยอมให้เจ้าของ สัตว์เลี้ยงเขาเอง ถ้าใครเชื่อถือก็ให้พาสัตว์ มารับการฉีดยา ใครไม่เชื่อก็ตามใจไม่บังคับ ทั้งเวลาให้เลือกถึง ๒๕ ปี จึงได้ใช้ กฎหมายบังคับใน เมื่อรัฐแน่ใจในคุณภาพ ของยาฉีด และตัวแพทย์สัตว์แล้ว

พระราชบัญญัติโรคระบาด ปศุสัตว์ และ สัตว์พาหนะนี้ มีข้อสำคัญอยู่ที่ให้อำนาจ เจ้าพนักงานผู้ทำหน้าที่สัตวแพทย์ และนาย ตรวจไว้อย่างกว้างขวาง เช่นให้อำนาจสั่ง เจ้าของพาสัตว์มารับการฉีดยา ให้อำนาจ สั่งกักสัตว์ ให้แยกสัตว์ป่วยออกจากสัตว์ที่ไม่ป่วย ให้อำนาจสั่งกำหนดที่ให้เจ้าของ สัตว์นำสัตว์ไปเลี้ยง สั่งห้ามไม่นำสัตว์ เข้าไปในเขตใดๆ สั่งกำหนดเส้นทางให้ สัตว์เดิน สั่งห้ามนำสัตว์ออกหรือนำเข้า ใน ราชอาณาจักร ตลอดให้อำนาจสั่งให้ฆ่า สัตว์ที่ป่วย ให้อำนาจสั่งบังคับฝังเผาซาก สัตว์ที่เป็นโรค ให้อำนาจสั่งเจ้าของสัตว์ที่เป็นโรค ทำความสะอาด เป็นต้น

นอกจากนั้นกฎหมายยัง ลงโทษ แก่ผู้ไม่ปฏิบัติตาม คำสั่ง ของเจ้า หน้า ที่ด้วย โทษอย่างสูงจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ต่อมาการป้องกันโรคระบาดได้ขยายวงกว้างต่อไปอีก กล่าวคือตามบทบัญญัติเดิมให้อำนาจพนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจป้องกันเฉพาะ เมื่อมีการ เกิดโรค ระบาดขึ้น แล้วจริง หรือเมื่อมีเหตุสงสัยว่าจะเกิดโรคระบาดขึ้น แต่ต่อมาได้ให้อำนาจการควบคุมป้องกัน ในท้องที่ใด ๆ ก็ได้ เมื่อเห็นสมควร (พ.ร.บ. โรคระบาด ปศุสัตว์ และสัตว์ พานะ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๒๔๗๔)

ต่อมาได้กวดขันการค้าสัตว์ และส่วนซากของสัตว์ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น (พ.ร.บ. โรคระบาดปศุสัตว์ และสัตว์ พานะ ฉบับที่ ๓/๒๔๗๗)

พระราชบัญญัติ โรคระบาดปศุสัตว์ และสัตว์ พานะฉบับ ได้ใช้มาจนถึงวันใช้ พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ ๒๔๘๘ เป็นเวลา ๒๕ ปี จึงเลิกไป

พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ ๒๔๘๘ ได้ขยายการป้องกันโรคสัตว์ออกไปอย่าง กว้างขวางมากกว่าเดิม กล่าวคือแทนที่จะป้องกันโรคระบาด ปศุสัตว์ หรือ สัตว์ พานะ อย่าง

แต่ก่อน ได้ขยายไปถึงสัตว์ประเภทอื่นด้วย คือ

๑. ช้าง ม้า โค กระบือ ลา ล่อ และแกะ สุกร สุนัข แมว กระต่าย ลิง ชน
๒. สัตว์ปีก จำพวก นก ไก่ เป็ด ห่าน
๓. สัตว์อื่น ๆ ตามแต่จะมีกฎกระทรวงระบุไว้

ส่วนวิธีการควบคุม ก็เหมือนกับกฎหมายปี ๒๔๗๔ มีข้อน่าสังเกตว่า พระราชบัญญัติปี ๒๔๘๘ ได้ขยายโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายให้ สูง ขึ้น กว่า พระราชบัญญัติปี ๒๔๗๔ คืออาจถูกจำคุกได้ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยรัฐเชื่อมั่นในวิธีป้องกัน รักษา สัตว์ แขนงใหม่อย่างเต็มที่ ไม่ยอมให้เจ้าของสัตว์เลี้ยง หรือ เลี้ยง การ ควบคุม รักษาอีกต่อไป กฎหมายปี ๒๔๘๘ เป็นกฎหมายที่กำลังใช้ อยู่ในปัจจุบันนี้

ส่วนที่ ๕

การบำรุง และรักษาพันธุ์

นอกจากการที่จะรักษาชีวิตสัตว์ ไว้ให้มีจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยปราบโรคระบาดสัตว์ ตามที่กล่าวไว้ในส่วนที่ ๔

นั้นแล้ว รัฐยังมีวิธีการบำรุงและรักษาพันธุ์สัตว์อีก ๓ อย่าง คือ

๑ ห้ามไม่ให้ส่งสัตว์ออกนอกประเทศเป็นครั้งคราว

๒ จัดที่ดินกลางไว้เป็นทำเลเลี้ยง และผสมพันธุ์

๓ ตอนพ่อพันธุ์ เลวทั้ง

ทั้งสามอย่างนี้อาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือช่วยให้ดำเนินการ

๑. ห้ามส่งสัตว์ออกนอกประเทศเป็นครั้งคราว

เมื่อมีโรคระบาดเกิดแก่สัตว์ ทำให้โคกระบือล้มตายลงเป็นจำนวนมาก รัฐต้องออกประกาศห้ามส่งโคกระบือออกนอกประเทศเป็นครั้งคราว เช่น

เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖) รัฐประกาศว่า “.....เพราะเหตุที่มีโรคเกิดเป็นอันตรายแก่กระบืออยู่มาก และไม่เว้นวาย ตลอดทั่วไปในพระราชอาณาจักร ราคาสัตว์เหล่านั้นในปีที่ล่วงมาแล้ว จึงสูงขึ้นมากนัก และเพราะเหตุที่กระบือหายาก และราคาก็แพง การทำไร่นาจึงเสื่อมถอยลง และเป็นการที่ทำไยยากยิ่งขึ้น และเพราะเหตุที่ว่าถ้าจำนวน

เนื้อนาที่ทำได้มีลดน้อยลงไป ก็เป็นที่น่ากลัวจะเกิดทุกข์ภัย และเสียประโยชน์แก่การค้าขายได้มาก ด้วยจำนวนข้าวที่บรรทุกออกจากประเทศนี้ จะเสื่อมถอยน้อยลงไปเพราะเหตุนี้.....จึงเป็นการสมควร ที่จะห้ามไม่ให้บรรทุก กระบือ ออกนอก พระราชอาณาจักร ตั้งแต่นั้นสืบไป ห้ามอย่าให้บรรทุก กระบือออกจากพระราชอาณาจักร จนกว่าจะได้มีประกาศให้ทราบอีกต่อไป” (ประกาศลงวันที่ ๑๕ กันยายน ร.ศ. ๑๒๒)

ต่อมาอีก ๒๗ ปี คือจนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๗๔ จึงได้มีประกาศยกเลิกประกาศฉบับนี้ โดยกล่าวว่า “.....บัดนี้ปรากฏว่ามีประมาณกระบือในประเทศสยามมากยิ่งขึ้น เกินจากที่จะส่งจนไว้ใช้งานสมควรที่จะอนุญาตให้จำหน่ายออกไป ยังเมืองต่างประเทศได้ จึงได้ยกเลิกประกาศฉบับลงวันที่ ๑๕ กันยายน ร.ศ. ๑๒๒.....เสีย.....”(ป. ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๗๔)

ในบางกรณีมีประกาศห้ามส่งสัตว์ออกเฉพาะจังหวัดก็มี เช่น ในเดือน ตุลาคม ศก ๑๒๓ มีประกาศของรัฐบาล มณฑลภูเก็ต ห้ามไม่ให้นำโคกระบือออกเมืองตรัง และเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ศก ๑๒๔ รัฐบาล

มณฑลภูเก็ต ก็ห้ามไม่ให้เจ้าของกระบือ นำกระบือออกจากเมืองภูเก็ต ผู้ฝ่าฝืนจะ ปรับเป็นรายตัวตัวละ ๕ บาท

เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ค.ศ. ๑๒๔ มณฑล นครศรีธรรมราชได้ประกาศว่าตลอดปี ร.ศ. ๑๒๓ ที่เมืองพัทลุง โคตาย ๒๖๘๔ ตัว กระบือตาย ๒๖๘๐ ตัว จึงห้ามไม่ให้ผู้ใด พาโคกระบือออกจากเมืองพัทลุงเป็นอันตราย ^{๕๕} เพื่อ สงวนพันธุ์สัตว์ ของ จังหวัด นั้น ๆ ไว้

๒. กำหนดที่เลี้ยงและผสมพันธุ์

การเลี้ยงโค กระบือ ต้อง อาศัย ที่ซึ่งทุ่งที่ กว้างขวาง จึงจะเลี้ยงโคกระบือฝูงใหญ่ได้ สะดวก ทั้งทุ่งเช่นว่านเดิมก็มีอยู่ทั่วไปทุก ตำบล ครั้นผู้คนพลเมืองเพิ่มมากขึ้น ทั้ง ทุ่งได้ถูกตัดแปลงเป็นไร่นาสำหรับเลี้ยงโค กระบือลดน้อยลง คนเลี้ยงโคฝูง กระบือฝูง ต้องเลิกไปเพราะหาที่เลี้ยงไม่ได้ จำนวนโค กระบือลดน้อยลง ฝ่ายปกครองจึงจำเป็นต้องช่วยคนเลี้ยงโคกระบือ ด้วยวิธีประกาศ ยกที่ทุ่งแห่งใดแห่งหนึ่ง ที่มีภูเขาน้ำ บริบูรณ์ ไว้ เป็น ที่ กลาง สำหรับ เลี้ยง สัตว์ ห้ามคนจับจองทำไร่นา สำหรับที่ทุ่งใน เขตอำเภอเดียวกัน กรมการอำเภอก็ประ-

กาศหวงห้ามไว้เป็นที่สาธารณะ ทั้งที่ใด คาบเกี่ยวกัน อยู่ในเขตอำเภอนับว่าอำเภอ นั้นบ้าง จังหวัดเดียวกัน กรมการจังหวัด ก็ประกาศหวงห้ามไว้ ให้เป็นที่สาธารณะ เช่นเดียวกัน แต่ถ้าที่ทุ่งใดมีอาณาเขต คาบเกี่ยว หลายจังหวัด รัฐก็จะ ประกาศ หวงห้าม ดังเช่น

(๑) มีประกาศว่า “.....ทุ่งตำบลโคก โทหักแขวงเมืองราชบุรี ตอนที่เจ้าพนักงาน ได้ปักหลักหมายเขตไว้ กำหนดให้เป็น ที่ เลี้ยงและผสมโค ไม่ให้ใครทำไร่นารุกฉ่ำ เลยเข้าไป ถ้าใครรุกเข้าไปจะต้องออกไป และจะถูกปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท หรือจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ.....” (ประกาศลงวันที่ ๒๓ เมษายน ค.ศ. ๑๒๓)

(๒) มีพระราชกฤษฎีกาว่า “....ให้หวง ห้ามที่ดินรกร้าง ว่างเปล่า อันเป็น สาธารณ สมบัติของแผ่นดิน “ทุ่งโคกวัด” ตำบลโคก สลุง อำเภอไชยบาดาล จังหวัดสระบุรี ไว้เพื่อราษฎรเลี้ยงสัตว์....” (พ.ร.ฎ. กำหนด เขต ลงวันที่ ๒ ธ.ค. ๒๔๘๑)

ดังนี้เป็นต้น

๓. ตอนพ่อพันธุ์ ที่เลวทั้ง

เมื่อนำม้าไทยเข้ามาเทียบกับม้าที่ส่งมา

จากออสเตรเลีย ก็รู้สึกว่ามันแตกต่างกันมากในขนาด น้ำออสเตรเลียเหมือนพ่อกว่า ส่วนน้ำไทยเหมือนลูกกว่า ทั้งๆ ที่มันมีอายุเท่ากัน ทำให้กระทรวงเกษตรรู้สึกไม่สบายใจ ในลักษณะการที่เป็นเช่นนั้น เมื่อช่วยกันค้นหาสาเหตุก็เห็นว่าน้ำออสเตรเลียเขามีการบำรุงและรักษาพันธุ์ น้ำของเขาจึงเจริญเติบโต ดีขึ้นเป็นลำดับ ส่วนน้ำของเราไม่มีใครสนใจในการบำรุง และรักษาพันธุ์เลย ปล่อยให้มาเลือกมาตามธรรมชาติของมันเอง สัตว์อื่น ๆ มีโคกระบือเป็นต้นก็เช่นเดียวกัน ซึ่งไม่เข้า ปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะของเรา ก็จะเล็กแคระเตี้ยลงทุกที

พ.ศ. ๒๔๗๘ กระทรวงเกษตร ได้สนใจในเรื่องพันธุ์สัตว์นี้ และได้แก้ไขข้อบกพร่องเสียหาย ในรูปออกกฎหมายควบคุมเกี่ยวกับการบำรุงรักษาพันธุ์ สัตว์ เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำรุงและรักษาพันธุ์ ปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๗๘” พระราชบัญญัติฉบับนี้มีใจความสำคัญดังนี้

๑. สัตว์ที่ เกี่ยว กับ การ บำรุง พันธุ์ ในขณะนี้ ให้หมายความว่า เฉพาะโคกระบือ และม้า ส่วนสัตว์อื่นออกไปจากนี้ รัฐมนตรีอาจจะออก ประกาศ ระบุชื่อเพิ่มเติม อีกก็ได้

ตามที่เห็นสมควร

๒. ผู้ใด จะ ทำการ รับจ้าง ตอน สัตว์ (สามชนิดนี้) ให้ยื่นคำขอต่อกำนันที่ตนขึ้นอยู่กับ (กำนันส่งผ่าน) หรือ (ตรง) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กำหนดไว้ก็ได้

๓. ห้ามไม่ให้ ผู้ใด ตอน สัตว์ ที่มี ขนาด สงวนพันธุ์ ตามที่รัฐมนตรีประกาศไว้ เว้นแต่จะ ตอนโดยให้สืบพันธุ์ได้ หรือ ได้รับอนุญาต (ให้ตอน) จากพนักงานเจ้าหน้าที่ โคกระบือที่เจ้าหน้าที่ จะอนุญาตให้ตอนได้จะต้องมี ลักษณะอย่างใด อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ตุ๋น่าย เกินกว่าที่จะหัดให้เชื่องได้

เกิน ต่อ การที่จะใช้เป็นพ่อพันธุ์ อายุ

เกิน ๑๕ ปี

พิการ ทำพันธุ์ไม่ได้

รูปลักษณะสีกลาย ไปในทางเสื่อมจาก

เกณฑ์แนวพันธุ์

มีโรค ซึ่งอาจติดต่อถึงลูก

๔. สัตว์ที่มีขนาดต่ำกว่าสงวนพันธุ์ คือ โคผู้ต่ำกว่า ๑.๓๕ เมตร โคเมียต่ำกว่า ๑.๓๐ เมตร กระบือผู้ต่ำกว่า ๑.๔๕ เมตร (ส่วนม้าไม่กำหนดไว้) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตอนเสียให้ศูนย์พันธุ์ เว้นแต่

- (๑) เจ้าของรับจะตนเอง
- (๒) เจ้าของขอสงวนไว้ และได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว
- (๓) หรือสัตว์ที่เลือกไว้เป็นพ่อพันธุ์

๕. ในสัตว์ฝูงหนึ่ง ให้เจ้าของสงวนตัวผู้มีลักษณะดีที่สุด ขนาดสูงใหญ่ที่สุดในฝูงนั้นไว้ ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (ตัวผู้ ๑. ตัวเมีย ๒๕) ให้เป็นพ่อพันธุ์

๖. ห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่ ออก อาชญาบัตรให้ล่าสัตว์ ที่เจ้าหน้าที่ทำเครื่องหมาย

“ส” (สงวน) ไว้ที่ตัวสัตว์ ซึ่งแสดงว่าจะสงวนไว้เป็นพ่อพันธุ์ สัตว์ที่จะให้อาญาบัตรล่าได้ คือสัตว์ที่ทำเครื่องหมาย “อ” (อนุญาต) ไว้ที่ตัว

๗. ห้ามไม่ให้ออกอาชญาบัตรล่าสัตว์ตัวเมีย เว้นแต่สัตว์ที่เข้าในลักษณะเสื่อมจากเกณฑ์แนวพันธุ์ หรือในกรณีพิเศษ เช่น ข่าบูชายันต์ เป็นต้น ซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๘. ห้ามไม่ให้ส่ง หรือนำสัตว์ตัวเมียซึ่งมีขนาดสงวนพันธุ์ ออกนอกประเทศโดยมิได้รับอนุญาต

ส่วนสัตว์ตัวผู้ ซึ่งมีขนาดสงวนพันธุ์จะ

ส่งหรือนำไปนอกประเทศได้ ต่อเมื่อได้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบแล้ว

การส่งหรือนำสัตว์ขนาดสงวนพันธุ์ ออกนอกท้องที่ที่ไซพระราชบัญญัตินี้ ต้องแจ้งพนักงาน เจ้าหน้าที่ในท้องที่ที่ออกไปภายใน ๑๕ วัน

๙. ห้ามส่ง หรือนำสัตว์ต่ำกว่าขนาดที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เข้ามาในราชอาณาจักร โดยมิได้รับอนุญาต เว้นแต่ที่ตอนศูนย์พันธุ์แล้ว

การส่งหรือนำสัตว์ จากท้องที่อื่นเข้ามาในท้องที่ไซพระราชบัญญัตินี้ ต้องแจ้งต่อเจ้าของท้องที่ภายในเจ็ดวัน

๑๐. ผู้ฝ่าฝืนข้อห้ามในกฎหมายนี้ จะต้องถูปรับเป็นรายตัวสัตว์ ไม่เกินตัวละ ๖ บาท

พระราชบัญญัติ บำรุง และ รักษาพันธุ์ ปศุสัตว์ และ สัตว์พาหนะ ๒๔๗๗ นี้ ยังมีได้ประกาศใช้ทั่วประเทศ ทั้งนี้เกี่ยวแก่การใช้จ่ายกับตัวเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ ได้เริ่มใช้พระราช บัญญัตินี้ เป็นครั้งแรกที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และให้ใช้เฉพาะโคกับกระบือ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๔๘๒ (พ.ร.ฎ. ให้ใช้ พ.ร.บ. บำรุงและรักษา

พันธุ์ปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะ ๒๔๗๘ พ.ศ. ๒๔๘๒) ส่วนผลที่จะบังเกิดขึ้นตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาานพอสมควร จึงจะเห็นได้

หมวด ๒

ปศุสัตว์

ปศุสัตว์ได้แก่ แพะ แกะ และสุกร สัตว์ ๓ ชนิดนี้ มีผู้เลี้ยงไว้เพื่อฆ่าใช้เนื้อ บริโภคเป็นส่วนใหญ่ ส่วน ขน เขา หนัง น้ำมัน ก็อาจต้องการนำไปใช้บ้างเหมือนกัน แต่เป็นส่วนน้อย เช่นขนแกะนำไปใช้ทำเสื้อผ้า นมแพะใช้รับประทาน เป็นต้น เมื่อความประสงค์ส่วนใหญ่เกี่ยวกับปศุสัตว์ เป็นการใช้เนื้อเป็นอาหารแล้ว กฎหมายที่เกี่ยวกับปศุสัตว์จึงมีดังนี้

๑. การฆ่าขายเนื้อต้องขออาญาบัตร ให้แพทย์ตรวจและเสียเงินค่าธรรมเนียมใช้กฎหมายเรื่องเกี่ยวกับการฆ่าโคกระบือ

๒. เกี่ยวกับการปราบโรคระบาดสัตว์ที่จะเกิดขึ้นกับสัตว์จำพวกปศุสัตว์ ก็ได้ใช้กฎหมายเรื่องเกี่ยวกับ โรคระบาดสัตว์ของโคกระบือ (สัตว์พาหนะ)

๓. การบำรุงและรักษาพันธุ์ สุกร แพะ แกะ ได้ใช้กฎหมายเรื่องเกี่ยวกับการบำรุง

และรักษาพันธุ์ โค กระบือ (สัตว์พาหนะ)

๔. ปศุสัตว์ไม่ต้องทำตัวรูปพรรณอย่างโคกระบือ กฎหมายที่เกี่ยวกับการทำตัวรูปพรรณ จึงไม่ใช่แก่ปศุสัตว์

และเพราะเหตุที่คนไทยและคนจีน ซึ่งเป็นพลเมือง ส่วนข้าง มากของ ประเทศไทย นิยมรับประทานเนื้อสุกรเป็นอาหาร ดังนั้น กฎหมายที่เกี่ยวกับการเก็บภาษี และการ ฆ่าสุกร จำหน่ายเนื้อจึงมีมาก่อนกฎหมายที่ เกี่ยวกับการฆ่าแพะและแกะ

๑. สุกร

สุกรเป็นสัตว์ที่ฆ่าใช้เนื้อ เป็นอาหารมาแต่โบราณ คนโบราณไม่พิถีพิถันในเรื่องโรคภัยไข้เจ็บเกิดจากบริโภคเนื้อสัตว์ ใครมีสุกรถ้าจะฆ่าเอาเนื้อขายเป็นสินค้า รัฐเข้ามาเกี่ยวข้องเพียงให้เสียภาษีเท่านั้น ตามความในพระราชบัญญัติภาษีภายใน ร.ศ. ๑๑๓ มาตรา ๓๘ ให้เก็บภาษีจากผู้ขาย หรือจากผู้ฆ่าสุกรขายเป็นรายตัวสุกร สุกรตัวใหญ่เก็บภาษีตัวละ ๓ บาท ลูกสุกร ๑ บาท ๕๐ สตางค์

มาตรา ๔๐ ว่าการฆ่าสุกรนั้นต้องฆ่าในที่ๆ จัดไว้ ถ้านำสุกรไปฆ่าที่อื่นนอกจากที่จัดไว้ จะต้องถูกปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท

ร.ศ. ๑๑๙ ประกาศใช้พระราชบัญญัติ ลักษณะ ข่าโคกระบือ และสุกร ตามหัวเมือง เป็นเหตุให้การฆ่าสุกรมีการตรวจโรคก่อนฆ่า ขึ้นเป็นครั้งแรก และกำหนดให้มาฆ่าในโรง ฆ่าสัตว์ของรัฐบาล และมีบทบัญญัติ เอา โทษผู้ขายหรือพยายามขาย เนื้อสุกรที่เป็น โรคตายเองเป็นอาหาวบริโภคร โทษปรับ เรียงตัวสัตว์ไม่เกินตัวละ ๒๐ บาท จำคุก ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑ เดือนหรือทั้งจำและปรับ (กฎหมายเพิ่มเติมลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๒๑)

ต่อจาก ร.ศ. ๑๑๙ มา การฆ่าสุกร ได้ รวมอยู่ในกฎหมาย เรื่องเดียวกับการฆ่าโค กระบือ ซึ่งในปัจุบันนี้ก็ได้แก่ พระราช บัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อ สัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๒

๒ แพะ แกะ

แพะและแกะเขาเนื้อมาบริโภคร เฉพาะ คนกลุ่มน้อยของประเทศไทย ผู้ใดฆ่าขาย เนื้อต้องเสียภาษีภายใน ร.ศ. ๑๑๑ เช่นเดียวกับสุกร จนกระทั่ง ร.ศ. ๑๒๖ แกะจึงเข้า อยู่ในกฎหมาย ตรวจบ้องกัน โรคอย่างเดียวกับสุกร ตาม“ประกาศเพิ่มเติม พระราช

บัญญัติสำหรับตรวจบ้องกันโรคสัตว์พาหนะ ศก ๑๑๙ “ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๖ ในประกาศฉบับที่อ้างถึงนี้มีใจความว่า

๑. คำว่า สัตว์พาหนะ ใน พระราช บัญญัติตรวจบ้องกันโรคสัตว์พาหนะ ศก ๑๑๙ ให้หมายความว่านับทั้ง โคกระบือผู้เมีย ลูก โคกระบือ และ“แกะ”

๒. เจ้าของจะฆ่าแกะเขาเนื้อเป็นอา- หาร ต้องเสียค่าธรรมเนียมตัวละ ๑ บาท เป็นค่าแพทย์ตรวจและค่า อาศัย ใน โรงพัก สัตว์ของรัฐบาล ๘ วัน

จึงเป็นอันว่า แกะ ได้เข้ามาอยู่ใน กฎหมายเรื่องฆ่าสัตว์แต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๖

ส่วนแพะยังไม่อยู่ในกฎหมายตรวจบ้อง กันโรค จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๑ แพะจึงต้อง ตรวจ บ้อง กันโรค เมื่อมีการฆ่าเป็น อาหาร เช่นปลุสัตว์อื่นดังปรากฏอยู่ใน พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าขาย โคกระบือ แพะ แกะ และสุกร

ในปัจุบันนี้ แกะและแพะถูกควบคุมใน การฆ่าตาม พ.ร.บ.ฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อ สัตว์ ๒๕๐๒ เช่นเดียวกับสัตว์พาหนะ

ลักษณะ ๓

สัตว์ป่า

หมวด ๑

บทความทั่วไปเกี่ยวกับสัตว์ป่า

เมื่อร้อยปีมานี้ประเทศไทยมีพื้นที่ ที่เป็นป่าดงพงไพรกว้างใหญ่ไพศาล ในป่ามีต้นไม้ใหญ่น้อยนานาชนิด มีสัตว์ป่าที่ไม่มีใครสามารถนับชนิด และปริมาณของมันได้ครบถ้วน มีแร่ธาตุคอยให้ขุด รอยอยู่ใต้พื้นดินในป่าทั่วไป มีจำนวนและชนิดมากมายเช่นเดียวกัน ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้เรานึกถึงมันในทางควบคุม คุ้มครอง สงวน หรือจัดสรร ในเวลาที่แตกต่างกันมาก

เรานึกถึงไม้สักและไม่กระยาเลยเมื่อจุลศักราช ๑๒๓๖ ประมาณ ๘๘ ปีมานี้^๑ รุงขึ้นอีกปีหนึ่ง-จุลศักราช ๑๒๓๗-นึกถึงกอไม้ไผ่สีสุก^๒ ร.ศ. ๑๓๐ หรือประมาณ ๗๐ ปีมานี้^๓นึกถึงแร่ธาตุต่าง ๆ^๔

เราอยากจะเข้าไปในป่า ได้เริ่มลงมีเซอร์เวททางรถไฟ เมื่อจุลศักราช ๑๒๔๘ แล้วประกาศสร้างรถไฟจากกรุงเทพฯ ไปถึง

ราชสีมา เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ร.ศ. ๑๓๘ แต่เราเพิ่งนึกถึงสัตว์ป่าได้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ ดองมีมานเองว่า ควรจะต้องสงวนและคุ้มครองมันไว้^๕ มิฉะนั้น มนุษย์ใจร้ายจะปล่ามันเสียหมด และเดี๋ยวนี้ ก็เกือบจะหมดอยู่แล้ว

ประเทศไทย เป็น ที่รอง รับ พระพุทธศาสนา ซึ่งให้ระลึกถึงความเมตตากรุณาต่อกัน ตลอดจนมีเมตตากรุณาต่อสัตว์เดียวิจจำนด้วย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จขึ้นเสวยวราชย์และบริหารประเทศแล้ว ก็ได้ทรงแสดงออกซึ่งพระเมตตากรุณาต่อสัตว์ป่า ดังปรากฏในประกาศฉบับหนึ่ง^๕ ว่าดังนี้..... ที่ตำบลมฤคทายวันซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้สร้างราชนิเวศน์เป็นที่ประทับขึ้นแล้วนั้น มีอาณาเขตตะวัน ออกชายฝั่งทะเล ตั้งแต่วัดบางควายจดบ้านบ่อเคียะยาว ๑๒๕ เส้น ด้านเหนือจดฝั่ง ทะเลยื่นขึ้นไปถึงเขาเสวยกะปิยาว ๑๘๐ เส้น ด้านใต้ยื่นจากทะเลขึ้นไปถึงเขาสามพระยายาว ๑๗๕ เส้น ด้านตะวันตกตั้งแต่เขาเสวยกะปิถึงเขาสามพระยา

๑. ประกาศว่าด้วยภาษีไม้ขนสักและไม่กระยาเลข จ.ศ. ๑๒๓๕

๒. ประกาศภาษีกอไม้ไผ่สีสุก จ.ศ. ๑๒๓๗

๓. ประกาศตั้งกรมโลหกิจและภูมิวิทยา ลงวันที่ ๑ มกราคม ร.ศ. ๑๓๐

๔. พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ๒๕๐๓

๕. ประกาศลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๑๒๕ เสด็จ ภายในเขตที่พระราชนิเวศน์พระราชทานอภัยแก่สัตว์ที่ชนมักใช้เป็นกษัตราหาร ทั้งจุตุมภทวิบาท ที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่ จึงประกาศห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดที่มีจิตเป็นสัมมาทิษฐิ กระทำภัยแก่สัตว์นั้นๆ ด้วยประการใดๆ ในเขตที่กำหนดมาแล้ว.....” ประกาศฉบับนี้นับว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ป่าเป็นครั้งแรก

ต่อมาอีก ๓๖ ปีจากประกาศดังกล่าวมาแล้ว จึงได้มีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสัตว์ป่า ซึ่งออกมาบังคับใช้และกำลังใช้อยู่ในขณะนี้ พระราชบัญญัตินี้ได้แยกสัตว์ป่าออกเป็นสองกลุ่ม คือ ๑. สัตว์ป่าสงวน ๒. สัตว์ป่าคุ้มครอง

๑. สัตว์ป่าสงวนได้แก่สัตว์ป่าที่หายาก ระบุชื่อไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ คือ แรด กระซู่ โคไพร ควายป่า ละมั่ง สมัน หวาย เสียงผา กวางผา

๒. สัตว์ป่าคุ้มครอง ได้แก่สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ และสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๒

สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ สัตว์ป่าซึ่งตามปรกติคนไม่ใช้เป็นอาหาร

หรือไม่ล่าเพื่อการกีฬา หรือเป็นสัตว์ป่าที่ทำลายศัตรูพืช หรือขจัดสิ่งปฏิกูล หรือสัตว์ป่าที่ควร สงวนไว้ประดับความงามตามธรรมชาติ หรือสงวนไว้มิให้ลดจำนวนลงขึ้นตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง^๒

กฎกระทรวงกำหนดไว้ ๓๘ อย่าง คือ ๑. หมีขอ ๒. สมเสร็จ ๓. นางอายหรือลิงลม ๔. ชนี ๕. นกตะกรุม ๖. นกตะกราม ๗. นกกุลลาหรือนกข้อนหอย ๘. นกปากห่าง ๙. นกกาบบัว ๑๐. นกกระสาดำ ๑๑. นกกระสาชดขาว ๑๒. นกกระสาชดดำ ๑๓. นกกระเรียน ๑๔. นกกระทิง ๑๕. นกหัว ๑๖. นกแว่น ๑๗. นกยางทุกชนิด ๑๘. นกเงือก ๑๙. นกกระทาทุกชนิด ๒๐. นกกระแตแต้แว๊ดหรือนกต้อยตวัด ๒๑. นกยูง ๒๒. ไก่ฟ้าต่างๆ ๒๓. นกทะเลหรือนกชายังหรือนกชิงจาก, หรือนกกก, นกแก้ง, นกหินหรือนกชนหิน กาเขด, นกเงือกทุกชนิด ๒๔. นกกระเต็น นกก้าวก, นกบักหัด, นกเปื้อยวหรือนกกินเขี้ยว นกกินปลาทุกชนิด ๒๕. นกกวัก ๒๖. นกตะขาบทุ่ง ๒๗. นกตุเหว้า ๒๘. นกกระปูด นกกด ๒๙. นกหัวขวานทุกชนิด ๓๐. นกแขวงแหวทุกชนิด ๓๑. นกขมิ้น

๒. พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๓

๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑/๒๕๐๔

ทุกชนิด ๓๒. นกกางเขนบ้าน นกจี๋แว็บ หรือจู้ ๓๓. นกกางเขนดง หรือจิ้งป๋าย ๓๔. นกสาธิกา ๓๕. นกขุนทอง ๓๖. นก-ไฮยง ๓๗. นกกิ่งโคลง ๓๘. นกเป็ดก้ำและ นกเป็ดหงษ์ ๓๙. ไก่จุก

สัตว์คุ้มครองประเภทที่สอง ได้แก่ สัตว์ป่าซึ่งตามปกติคนไข่นื้อเป็นอาหาร หรือล่าเพื่อการกีฬา กฎกระทรวงได้ระบุไว้ ๑๘ อย่าง คือ ๑. กระต๊องหรือเมย ๒. วัวแดงวัวดำหรือวัวแพะ ๓. กวาง ๔. อีเก้ง ฟานหรือสมัน ๕. กระซ่งหรือไก่ ๖. ไก่ป่า ๗. เป็ดน้ำทุกชนิด เว้นแต่นกเป็ดก้ำและนกเป็ดหงษ์ ๘. นกแซงแซว ๙. นกกระสาแดง ๑๐. นกกระสาขาว ๑๑. นกกระทาทู่งและ นกกระทาดง ๑๒. นกอีโก้ง ๑๓. นกอีลุ้ม ๑๔. นกอีดำหรือนกอีล้ำ ๑๕. นกพริก ๑๖. นกเขา ๑๗. นกปากซ่อม ๑๘. นกโป่งวัด

ท่านผู้อ่าน คงจะสังเกตเห็น ว่ากฎหมาย สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฉบับนี้ ไม่ได้ระบุถึงช้างเลยว่า เป็นสัตว์ป่าชนิดไหน ทั้งนี้ เพราะช้าง มีกฎหมายคุ้มครองอยู่เป็นพิเศษ และนานมาแล้วดังที่กล่าวไว้ในลักษณะ ๑. ... เสือทุกชนิด ลิง (นอกจากนางอาย) ค่าง งู จระเข้ ไม่ปรากฏอยู่ในบัญชีสัตว์ป่า

สงวน หรือสัตว์ป่าคุ้มครอง จึงเข้าใจว่า น่าจะล่าสัตว์พวกนี้ได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต แต่จะเป็นสัตว์ป่า ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีหรือไม่ก็ตาม ห้ามล่าในเวลากลางคืน (ม. ๑๒)

หมวด ๒

การล่าสัตว์ป่า

ตอน ๑ ทำอย่างไรเรียกว่าล่าสัตว์

ปัญหาข้อแรกมีอยู่ว่า “สัตว์ป่า” คืออะไร มาตรา ๓ ของ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้ความหมายไว้ว่า “สัตว์ป่า” ไม่หมายความว่ารวมถึงแมลงและไข่ของแมลง ฉะนั้นสัตว์ป่าก็หมายถึงสัตว์ทั้งหมดที่มีอยู่ในป่า เว้นแต่จำพวกที่เราจัดไว้ว่า มันเป็นแมลงเท่านั้น สัตว์ป่าจึงอาจจะเป็นได้ดังนี้ สัตว์สี่เท้า สัตว์สองเท้า นก ปลา สัตว์เลื้อยคลาน บรรดาที่อยู่ในป่าตามธรรมชาติ

ถ้าจะมีใครสักคนหนึ่งเข้าป่าล่าแมลงปอ หามผีเสื้อ จับแมลงทับโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้นั้นไม่ผิดต่อ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (แต่อาจผิดต่อ พ.ร.บ.อื่น เช่น พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ)

แต่ถ้าจะมีใครสักคนหนึ่งออกล่า “เหี้ย”

เป็นการใหญ่ เขาจะผิดต่อกฎหมายสงวน และคุ้มครองสัตว์ป่าหรือไม่ ตอบว่าขณะนี้ ยังไม่ผิดต่อ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ เพราะ “เหี้ย” ยังมีได้ระบุไว้ว่าเป็นสัตว์ป่าสงวน หรือเป็น สัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมาย (แต่อาจผิดต่อ พ.ร.บ.อื่น เช่น พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ ๒๕๐๕)

ทำอะไรเรียกว่า “ล่า” หรือล่าสัตว์ตามกฎหมาย “ล่า” หมายความว่า ยิง ตัก จับหรือฆ่าสัตว์ หรือทำอันตรายด้วยประการอื่นใดแก่สัตว์ และหมายความว่า การไล่ การไล่ การต้อน การเรียก และการล่อเพื่อการกระทำให้ล่าแล้วด้วย คำว่า “ล่า” จึงกินความกว้าง เริ่มมีผิดตั้งแต่ไล่ต้อน หรือทำเสียงเรียกสัตว์แล้ว

แต่ถ้าสัตว์จะทำร้ายเรา เราฆ่ามันได้ เพราะพ.ร.บ. นี้ มิให้ใช้บังคับแก่การล่า (หมายถึงฆ่า) สัตว์ป่า ซึ่งบุคคลกระทำ เพราะมีความจำเป็น เพื่อป้องกันตนเอง หรือผู้อื่นให้พ้นอันตราย หรือเพื่อสงวนหรือรักษาไว้ ซึ่งทรัพย์สินของตน หรือของผู้อื่น (ม.๕)

บัญญัติข้อหนึ่งว่า เมื่อใดสัตว์ป่าจะกลายเป็นสัตว์บ้าน หรือสัตว์บ้านจะกลายเป็น

เป็นสัตว์ป่า ต้องดูประมวลบรรพ ๔. ทรัพย์สิน มาตรา ๓๒๐ ว่า “ภายในบังคับแห่งกฎหมายเฉพาะ และกฎข้อบังคับในเรื่องนี้ ท่านว่าสัตว์ป่าไม่มีเจ้าของ ตราบเท่าที่ยังอยู่อิสระ สัตว์ป่าในสวนสัตว์และปลาในบ่อหรือในที่น้ำซึ่งเจ้าของกินไว้แล้ว ท่านว่าไม่ใช่สัตว์ไม่มีเจ้าของ

สัตว์ป่าที่คนจับได้นั้น ถ้ามันกลับคืนอิสระและเจ้าของไม่ติดตามโดยพลัน หรือเลิกติดตามเสียแล้วขณะนั้นท่านว่าไม่มีเจ้าของ

มาตรา ๓๒๑ หมายความว่า เมื่อไม่มีเจ้าของก็เป็นสัตว์ป่าถ้ามีเจ้าของก็เป็นสัตว์บ้าน

มาตรา ๓๒๒ “ภายในบังคับแห่งกฎหมายเฉพาะ และกฎข้อบังคับในเรื่องนี้ ผู้ใดจับสัตว์ป่าได้ในที่กว้างว่างเปล่า หรือในที่น้ำสาธารณะ กัด หรือจับได้ในที่ดินหรือที่นามีเจ้าของ โดยเจ้าของมิได้แสดงความหวงห้ามกัด ท่านว่าผู้นั้นเป็นเจ้าของสัตว์”

มาตรา ๓๒๓ “บุคคลใดทำให้สัตว์ป่าบาดเจ็บแล้วติดตามไป และบุคคลอื่นจับสัตว์นั้นได้กัด หรือสัตว์นั้นตายลงในที่ดินของบุคคลอื่นกัด ท่านว่าบุคคลแรกเป็นเจ้าของสัตว์”

สัตว์ป่าไม่ว่าประเภทใด ที่บุคคลจับมาได้ หรือมีอยู่ ก่อน กฎหมาย สงวน และ คุ้มครอง สัตว์ป่าใช้บังคับ (ก่อน ๑ มกราคม ๒๕๐๕) ย่อมตกเป็นของผู้นั้น (บทเฉพาะกาล มาตรา ๕๘)

ตอน ๒-สัตว์ป่าที่ล่าได้และไม่ได้

เราทราบมาแล้วว่า กฎหมาย สงวน และ คุ้มครอง สัตว์ป่า แบ่ง สัตว์ ป่า ออก เป็น

๓ พวก

สัตว์ป่าสงวน

สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑

สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๒

สัตว์ ๓ พวกนี้มีกฎหมายให้เราล่าได้ และไม่ได้เพียงใด

(๑) สัตว์ป่าสงวน กฎหมายห้ามมิให้ ผู้ใดล่าสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่จะกระทำเพื่อ การศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่อ กิจกรรม สอน สัตว์ สาธารณะ และ ได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี (ม.๗)

ฉะนั้นเราจะไปยังแรดไม่ได้ ไปตักควาย ป่าไม่ได้ ไปจับละมั่งไม่ได้ และไปฆ่าเนื้อ หวายก็ไม่ได้ ขึ้นไปยัง ไปตัก จับหรือฆ่า หรือทำอันตรายแก่มัน เรามีความผิดจะต้อง

รับโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.๓๘)

สัตว์ป่าสงวน เป็นสัตว์หายากและ กำลังจะสูญพันธุ์ ฉะนั้นจึงห้ามเด็ดขาดไม่ให้ใครไปล่า ไม่ว่าจะล่าตายหรือล่าเป็นมีชื้อ ยกเว้นให้ล่าเพียง ๒ ชื้อเท่านั้น คือ (๑) เพื่อ การศึกษา หรือวิจัยวิชาการ หรือ (๒) เพื่อ กิจกรรมสอนสัตว์สาธารณะ

(๒) สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ เป็น สัตว์ที่ทางการ ต้องการให้มีจำนวน มากไม่ ยอมให้ลดจำนวนลง เพราะ เป็น สัตว์ตาม ปกติคนไม่ใช่เนื้อเป็นอาหาร หรือเป็นสัตว์มี ประโยชน์ในทางบำรุงป่า เช่นมันทำลาย ศัตรูพืช มันขจัดสิ่งปฏิกูล หรือมันงดงาม เป็นของประดับป่า กฎหมายห้ามมิให้ผู้ใด ล่าสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ ด้วยวิธีทำ ให้ตาย เว้นแต่การล่าด้วยวิธีทำให้ตาย จะกระทำเพื่อการ ศึกษา หรือ วิจัย ทางวิชา การ และได้รับอนุญาต " เป็นหนังสือจาก อธิบดีกรมป่าไม้ (ม.๘) ซึ่งหมายความว่า สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ นั้น เราอาจขอ อนุญาต "ล่า"ได้ แต่ต้องไม่ทำให้มันตาย คือเราอาจจับเป็นมาเลี้ยง มาผสมพันธุ์

ตัวอย่างเราต้องการ “หมี่ขอ” (สัตว์ชนิดหนึ่ง) มาเลี้ยงผสมพันธุ์เราอาจขออนุญาตล่าได้ ด้วยวิธีดักจับแต่จะล่าโดยวิธีฆ่าไม่ได้ ถ้าเราทำให้หมี่ตาย เราจะต้องรับโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน ปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.๔๐) การล่าสัตว์ป่าคุ้มครองประเภท ๑ ด้วยวิธีฆ่าให้ตาย อาจทำได้เหมือนกัน เมื่อกระทำเพื่อการศึกษ หรือวิจัยทางวิชาการ

(๓) สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๒ คือสัตว์ซึ่ง ตามปกติ ต้องการ ใช้น้ำเป็นอาหารหรือล่าเพื่อการกินอาหาร สัตว์ประเภทที่ ๒ นี้ อาจขออนุญาตล่าได้ ทั้งจับเป็นหรือจับตาย แต่จะล่าภายใน กำหนดระยะเวลา ระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงเกษตร ไม้ได้ เพราะระยะเวลาที่วางนี้ เป็นระยะเวลาที่มันผสมพันธุ์ สว่างรัง วางไข่ ออกลูก และเลี้ยงลูก

ประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๔ ได้กำหนดวันไม่ให้บุคคลล่าสัตว์คุ้มครองประเภทที่ ๒ ไว้ดังนี้

ข้อ ๓ ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๒ บางชนิด ในท้องที่ทุกจังหวัด ที่พระราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามไม่ให้ล่า กระตัง หรือเมยว้างแดงหรือว้างดำ หรือว้างเพาะ ในเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ เดือนพฤษภาคม ถึงสิงหาคม และเดือนตุลาคมถึงธันวาคมทุกปี

(๒) ห้ามไม่ให้ล่า กวาง ช้าง หรือฟาน หรือสมัน กระงหรือไก่ ในเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ เดือนพฤษภาคมถึงธันวาคมทุกปี

(๓) ห้ามไม่ให้ล่า ไก่ป่า ในเดือนมีนาคมถึงมิถุนายนทุกปี

(๔) ห้ามไม่ให้ล่า นกเป็ดน้ำทุกชนิด (นอกจากนกเป็ดก่าและนกเป็ดหงษ์) นกแซว นกกระสาแดง นกกระสาขาว นกอีโก้ง นกอีลุ้ม นกพริก และนกโป่งจิต ในเดือนเมษายนถึงกันยายนทุกปี

(๕) ห้ามไม่ให้ล่า นกกระทาทู่งและนกกะทาด ในเดือนกุมภาพันธ์ ถึงสิงหาคมทุกปี

(๖) ห้ามไม่ให้ล่า นกอีดำ หรือนกอีลา ในเดือนเมษายนถึงมิถุนายนทุกปี

(๗) ห้ามไม่ให้ล่า นกเขา ในเดือนเมษายนถึงกรกฎาคมทุกปี

เมื่อสรุปลงคงจะได้ความดังนี้

(๑) สัตว์บ้าสงวน ทำการล่าไม่ได้เลย เว้นแต่ ล่าเพื่อการศึกษาหรือเพื่อกิจการสวนสัตว์สาธารณะ

(๒) สัตว์บ้าคุ้มครองประเภทที่ ๑ ทำการล่าได้ แต่อย่าฆ่าให้ตาย การฆ่าให้ตายจะทำได้เมื่อฆ่าเพื่อการศึกษา

(๓) สัตว์บ้าคุ้มครองประเภทที่ ๒ ทำการล่าได้ ไม่ว่าจะฆ่าตายหรือจับเป็น เว้นไว้แต่จะล่าภายในระยะเวลา ผสมพันธุ์ สร้างรัง วางไข่ ออกลูก เลี้ยงลูก ตามที่กำหนดไว้จึงล่ามิได้ ตอน ๓ - ข้อกำหนดในการล่าสัตว์

ไม่ว่าจะล่าสัตว์ประเภทใดเฉพาะใน ๓-ประเภทนั้นต้องขออนุญาต และได้รับใบอนุญาตก่อนเสมอ จึงจะทำการล่าได้ (ม.๗, ๘, ๓๐) การล่าสัตว์ป่าโดยไม่ได้รับอนุญาตย่อมเป็นความผิดและได้รับโทษหนักเบาตามประเภทสัตว์ (ดูมาตรา ๓๘-๓๙-๔๐)

ผู้รับใบอนุญาตให้ล่าสัตว์ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วย วิธีการล่า เครื่องมือ เครื่องใช้ และพาหนะในการล่า ทั้งต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ว่าด้วย ชนิด ขนาด เพศ และจำนวนสัตว์ที่จะให้ล่า เขตและระยะเขตที่

กำหนดให้ล่า (ม.๑๑)

เวลา กลางคืนจะ ออก ล่า สัตว์ ก็ได้ แต่ห้ามไม่ให้ล่าด้วยวิธียิง ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่การยิงเสียที่มากินซาก ซึ่งมันทำไว้ให้ตาย ก่อนแล้ว (ม.๑๒)

และไม่ให้เก็บ หรือทำอันตรายหรือไว้ในครอบครอง ซึ่ง ไข่ รังของสัตว์บ้าคุ้มครอง เว้นแต่จะทำเพื่อการศึกษา และเว้นไว้แต่เป็นไข่หรือรังสัตว์บ้าคุ้มครองซึ่งบุคคลมีไว้ในครอบครองโดยชอบกฎหมาย (ม.๑๓)

เช่นนกกาเรียนเป็นสัตว์บ้าคุ้มครองประเภทที่ ๑ เราเลี้ยงมันมานานแล้ว มันออกไข่ในบ้านเรา เราก็เก็บไข่ของมันได้ มีไว้ได้โดยไม่เป็นความผิด

ตอน ๔ - บริเวณและสถานที่ห้ามล่าสัตว์

ตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ ๒๔๘๘ มาตรา ๔(๑) บัญญัติไว้ว่า ป่าคือที่ ๆ บุคคลยังไม่ได้กรรมสิทธิไปตามกฎหมายที่ดิน ป่าไม้จึงเป็นได้ทั้งท้องที่ ที่ไม่มีต้นไม้ใหญ่เลย หรือท้องที่ที่เป็นทุ่งหญ้าก็ได้ เพราะที่ชนิดใดก็ตาม เมื่อบุคคลไม่มีกรรมสิทธิตามกฎหมายที่ดินแล้วก็ต้องเป็นป่าไม้ทั้งสิ้น ตามความ

หมายของพ.ร.บ.ป่าไม้ และในท้องที่เหล่านี้นเอง เมื่อสัตว์ใด ๆ นอกจากแมลงเข้าไปอาศัยอยู่ สัตว์นั้นย่อมเป็นสัตว์ป่าทั้งสิ้น แต่การล่าจะทำได้หรือไม่กฎหมายเล็งถึงตัวสัตว์ ดังที่กล่าวไว้ในตอน ๒. คือสัตว์ป่าสงวนห้าม ห้ามเด็ดขาดไม่ให้ล่า สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ ล่าได้แต่อย่าล่าโดยวิธีทำให้มันตาย สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๒ ล่าได้ ไม่ว่าจะจับมาขึ้นเป็นหรือฆ่าให้ตาย เว้นแต่อย่าล่าในระหว่างเวลาที่กำหนดห้าม คือเวลาทำรัง วางไข่ ออกลูก เลี้ยงลูก สัตว์ป่านอกจาก ๓ ประเภทที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ และในกฎกระทรวงแล้ว ใครจะล่าก็ได้ไม่มีข้อห้าม เช่นคนเข้าไปไล่ “แย้” ในป่าโป่ง ชุก “ตุ่น” ตามทุ่งหญ้าจับ “นกสีชมพู” ในป่าละเมาะ ยิงนก “กระจาบ” ขายนา เป็นต้น ไม่ต้องขออนุญาต แต่เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรว่าบริเวณที่ดินแห่งใด สมควรให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยปลอดภัยเพื่อรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า (ทุกชนิดไม่เฉพาะสัตว์ป่า ๓ ประเภท) ก็ทำได้โดยออกพระราช

กฤษฎีกา กำหนดบริเวณป่าตอมหนึ่งตอนใด มีแผนที่แสดงแนวเขต บริเวณที่กำหนด เช่นนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า”

๑ - เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

เขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าที่ออก พระราชกฤษฎีกากำหนดนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องจัดให้มีหลักเขต และป้าย หรือเครื่องหมายแสดงไว้โดยชัดเจน (ม.๒๑) เขตรักษาพันธุ์นี้ภายหลังอาจเพิกถอนทั้งหมด หรือบางส่วน หรือขยายออกอีกก็ได้ โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกาเช่นเดียวกัน (ม.๒๐) เมื่อได้ออก พระราชกฤษฎีกาให้ที่ใดเป็น “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” แล้ว ในเขตนั้น

๑. ห้ามล่าสัตว์ป่าทุกชนิด ไม่ว่าจะ เป็นสัตว์ป่าสงวน หรือ สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือมิใช่

๒. ห้ามเก็บ หรือทำอันตรายแก่ไข่หรือรังของสัตว์ป่า ซึ่งห้ามมิให้ล่านี้ เว้นแต่การเก็บไข่หรือรังเพื่อการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ และได้รับ อนุญาตเป็น หนังสือจากอธิบดี^ก (ม.๒๒)

๓. นอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ

ก. การอนุญาตล่าสัตว์ตามธรรมชาติออกใบอนุญาตโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ และเรียกเอกสารนี้ว่า “ใบอนุญาต” การล่าพิเศษ เช่น ขออนุญาตล่าสัตว์ป่าสงวน ซึ่งกฎหมายกำหนดมิให้ล่า ต้องออกใบอนุญาตโดยอธิบดีกรมป่าไม้ เรียกเอกสารนี้ว่า “หนังสืออนุญาต” หนังสืออนุญาตหรือใบอนุญาตเป็นของเฉพาะตัวผู้ขอแต่กลับไปถึงผู้ช่วยเหลือด้วย

เจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่ (เช่น ตำรวจเข้าไปจับผู้ร้าย) แล้วห้ามไม่ให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอีกด้วย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้เข้าไปได้ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในกฎกระทรวง (ม.๒๓)

๕. นอกจากห้ามเข้าไปแล้ว ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ยังห้ามไม่ให้ผู้ใดเข้าไปครอบครองยึดถือที่ดิน ตัด โค่น แผ้วทางเผา ทำลายต้นไม้ หรือพฤษชาติอื่น ๆ ขุดหาแร่ ดิน หิน หรือสิ่งยั่วยุ หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วยหนอง บึง ท่วมท้น หรือเหือดแห้ง หรือเป็นพิษต่อสัตว์ป่า (ม.๒๔)

๒ - วัด-สถาน ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

ในบริเวณ วัดหรือบริเวณสถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อประชาชน ใช้เป็นที่ ประกอบ พิธีกรรมในทางศาสนา ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ไม่ว่าจะเป็น สัตว์ป่า สงวน หรือ สัตว์ ป่าคุ้มครองหรือมิใช่ (ม.๒๕)

ก่อนไปนักยิงนกตกปลาในวัดจะต้องเลิก เพราะจะไปเที่ยว ยิงนกตกปลาอีก ไม่ได้แล้ว ถ้าไปทำเข้าก็เป็นความผิดตามมาตรา ๒๕ และ

มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่ง พัน บาท หรือ ทั้ง จำ ทั้ง ปรับ ตาม มาตรา ๕๑

อนึ่ง วัด หรือ ที่ ประกอบ พิธี กรรม ทางศาสนา นี้ ไม่ต้องมีประกาศเขตอีกชั้นหนึ่ง เป็นการห้ามโดยกฎหมายทีเดียว

๓ บริเวณสถานที่ราชการ ที่สาธารณประโยชน์

บริเวณสถานที่ใช้ในราชการ หรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือประชาชนใช้ร่วมกัน รัฐมนตรีจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดก็ได้ โดยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เมื่อได้มีประกาศเช่นนี้แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ชนิดหรือประเภทนั้น หรือเก็บหรือทำอันตราย แก่ไข่หรือรังของสัตว์ป่า ซึ่งห้ามล่าในเขตนั้น (ม.๒๖) ผู้ฝ่าฝืนมีโทษผิดตามมาตรา ๕๔ โทษจำไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๓

การคุ้มครองสัตว์ป่าหรือเนื้อของสัตว์ป่า

คนเข้าป่าล่าสัตว์เป็นอาชีพ เราเรียกว่า “พราน” พวกพรานล่าสัตว์ก็เพื่อฆ่าสัตว์

เขา^๕ซื้อขายเป็นส่วนใหญ่ แต่ที่จับสัตว์เป็น
ได้ นำมาขายทั้งที่มันยังมีชีวิตอยู่ก็มีบ้าง
ถ้าจะมีกฎหมายบังคับ พวกพราน ฝ่ายเดียว
ไม่บังคับคนซื้อคนขายสินค้าสัตว์ป่า กฎ
หมายก็จะไม่สมบูรณ์ คือไม่เกิดผลเต็มที่
ตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึง
ต้องมีกฎหมายควบคุมการค้า การมีสัตว์ป่า
หรือเนื้อของสัตว์ป่าขึ้นไว้

๑. สัตว์ป่าสงวน เช่น แรด กระซู่ โค
ไพร ควายน้ำ เป็นต้น กฎหมายห้ามมิให้
ล่า ฉะนั้นจึงห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครอง
ซึ่ง (ตัว) สัตว์ป่าสงวนหรือเนื้อของสัตว์ป่า
สงวน

เว้นแต่จะเป็นตัวหรือเนื้อ ที่ล่ามาได้โดย
ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗ เพื่อการศึกษา
หรือเพื่อสวนสาธารณะ

และเว้นแต่จะมีเพิ่มขึ้นโดยการสืบพันธุ์
ของสัตว์ป่าสงวนที่ล่ามาได้ คือมันออกลูก
ภายหลังที่จับมันมา (ม. ๑๔)

การมีสัตว์ป่าสงวนไว้ในครอบครองโดย
อธิบายไม่ได้ว่า มีมาได้เพราะได้รับอนุญาต
ย่อมมีความผิดตามมาตรา ๔๒ ปรับเป็นเงิน
ไม่เกิน ๕๐๐ บาท

“เนื้อ” สัตว์นั้น หมายความว่าเนื้อของ

สัตว์ป่า ไม่ว่าจะปรากฏอยู่ในรูปลักษณะ
ใด คือ บัง ย่าง รนคว้น หรือตากแห้ง
หรือทำอย่างอื่นใดไม่ให้เน่า และไม่ว่าจะ
อยู่ในร่างของสัตว์ หรือชำแหละแล้ว

๒. สัตว์ป่าคุ้มครอง (ทั้งสองประเภท)
เช่น หมี, สมเสร็จ, กระต๊อ, กวาง, ชี
เก้ง นกต่าง ๆ กฎหมายห้ามมิให้ล่าเว้น
แต่จะได้รับอนุญาต ฉะนั้นจึงมีกฎหมาย
ห้ามมิให้ผู้ใดค้า หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อ
ค้าซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะได้รับอนุ
ญาติจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ค้า จึง ค้าได้
(ม. ๑๕) สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ ก็นับ
ประเภทที่ ๒ ก็นับ เมื่อล่ามาได้จะเลี้ยงไว้ดู
เล่นก็ได้ แต่จะนำออกขายหรือวางขาย
ต้องขออนุญาต ค้าสัตว์ป่าคุ้มครองโดยไม่
ได้รับ อนุญาตเป็นความผิดตาม มาตรา ๔๒
คือโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท

๓. สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ เช่น
นกกระสาดำ นกกระทุง มาตรา ๗ บัญญัติ
ว่า ห้ามมิให้ล่าสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑
ด้วยวิธีทำให้ตาย (เว้นแต่เพื่อการศึกษา)
ฉะนั้นกฎหมายจึงห้ามมิให้ผู้ใดค้า หรือมีไว้
เพื่อค้า ซึ่งเนื้อสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ นั้น

๔. สัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๒ เช่น นกกระสาแดง นกกระสาขาว เป็นต้น สัตว์จำพวกนี้จะล่าเป็นก็ได้ ล่าตายก็ได้ แต่ถ้าจะค้าเนื้อของสัตว์คุ้มครองประเภทที่ ๒ นี้ ต้องขออนุญาต

ขั้ยากอยู่ที่ว่า เนื้อนกกระสาค้าที่เป็นสัตว์คุ้มครองประเภทที่หนึ่ง ห้ามฆ่า ห้ามขายเนื้อ กับเนื้อนกกระสาแดงซึ่งเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่สอง ฆ่าได้ ขายเนื้อได้ เมื่อถอนขนนกทั้งสองประเภทออก ตัดมาไม่อยู่ในสภาพเต็มแล้ว เนื้อมันจะแตกต่างกันอย่างไร

หรือเนื้อควายป่าซึ่งฆ่าไม่ได้เป็นอันตราย เพราะเป็นสัตว์ป่าสงวน กับเนื้อวัวตัวซึ่ง

เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่สอง มันแตกต่างกันอย่างไร

๕. ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการค้า หรือ มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือ เนื้อของสัตว์ป่าคุ้มครอง ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง (ม. ๓๗)

๖. ผู้มีเนื้อสัตว์ป่าคุ้มครองประเภท ๒ ในระยะเวลา ห้ามล่า ตามประกาศห้ามล่าของกระทรวงเกษตร ถ้าเป็นเนื้อของสัตว์ที่ยังสดอยู่ ให้สันนิษฐานว่า ผู้นั้นล่าสัตว์ป่า ในระยะเวลาห้ามล่า (ม. ๓๘) ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๘ และเป็นผิดต่อมาตรา ๓๘ โทษจำไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(โปรดคอยอ่านลักษณะ ๔ สัตว์น้ำในตอนต่อไป)

ใบสมัครเป็นสมาชิก

วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้าพเจ้า..... ขอสมัครเป็นสมาชิกวารสาร

สังคมศาสตร์ มีกำหนด ๑ ปี เริ่มตั้งแต่ฉบับประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๐๕ รวม ๓ ฉบับ
โปรดส่งวารสารไปยังสถานที่ข้างล่างนี้.-

.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าได้ส่งค่าบำรุงประจำปีมาแล้วเป็นจำนวนเงิน ๒๕ บาท (ยี่สิบห้าบาทถ้วน) โดยทางธนาคาร ส่งจ่ายให้แก่บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ที่ทำการไปรษณีย์กลาง

เรียนท่านสมาชิกที่เคารพ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับแรกของปีที่ ๒ สำหรับท่านที่ยังมิได้ชำระเงิน ขอได้โปรดชำระเงินค่าบำรุงจำนวน ๒๕ บาท โดยทางธนาคาร ส่งจ่ายให้แก่บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ป.ณ. กลาง ทางกองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความร่วมมือจากท่าน อนึ่ง หากท่านประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกในปีที่ ๒ นี้ กรุณาสมัครได้โดยกรอกข้อความในแบบฟอร์มข้างบนและส่งมายังบรรณาธิการพร้อมกับเงินค่าบำรุง

ขอบพระคุณ

บ. ก.

Title: Laws Relating to Animals

Author: Pra Vorapakhibul

Contents: The control of animal's epidemic diseases, the preservation of beasts of burden, the development of breeding methods, the control of livestock, the preservation of wild animals and the hunting regulations are the main themes of this article of the series. The Thai government launched its first effort in putting the diseases under control in 1904. It was not until 1931, however, that the first act enacted for the prevention of animal epidemic diseases was put into effect. It entailed vast authority vested in the hands of veterinarians as to determining whether or not animals should be vaccinated, confined, separated from other uncontaminated animals, prohibited from entering any restricted area, imported and-or exported and exterminated in order to prevent the spread of diseases. Twenty-five years later the law was replaced by the Act of 1956 which has been in effect ever since. The provision of the present law is similar to that of its predecessor except that the scope has been broadened to cover several other kinds of animals, namely, elephants, cats, dogs, mules, sheeps, birds geese, etc.

The present law prescribes that the development of breeding methods can be done in three different ways:

- a. export restriction,
- b. maintaining certain areas for raising cattle and horses,
- c. sterilization of the undesirable species.

Export restriction is periodically imposed depending on the circumstances. Normally the provision goes into effect whenever it appears that the number of cattle is radically reduced by epidemic disease. As to raising areas, several decrees have been issued to preserve a number of fertile grass lands for cattle raising only. They are public property and opened freely to all. Sterilization is primarily directed to eliminate the inferior and undesirable kinds of cattle and horses, for instance, crippled, contaminated by any disease which can be inherited, too ferocious to be tamed, too old to be reproductive (normally older than 15 years) etc.

The control of livestock has been legally made applicable in certain areas, namely, slaughtering, prevention of disease and breeding development. Livestocks are those being raised for consumption. At the pre-

sent time, only pigs, sheeps and goats are included in this category. Except for slaughtering, which is required by law to be formally submitted for approval, medically examined and certain fees to be paid, the rest....the prevention of disease and breeding development....come under the jurisdictions of the same laws being applied to beasts of burden.

The last part of this article deals with the regulations on wild animals. The author has pointedly emphasized that Thailand has long been aware of the value of wild creatures. The first law pertaining to the preservation of wild animals was enacted in the reign of King Rama VI. His Majesty graciously granted his mercy to all kinds of creatures living within the area known as the district of MARUECK-KATAYAWAN. Hunting has been strictly prohibited and any violation is punished.

A more systematic and comprehensive law promulgated in 1960 has been made effective. Only two kinds of wild animals are brought under its jurisdiction: the preserved and the protected. The former includes all rare kinds, for example, rhinoceros, wild buffaloes, etc. The latter is subdivided into two categories. There are 39 species in the first group and 18 species in the second. Since the preserved wild animals are rare and in the eve of extinction, the law tolerates no hunting. The first group of the second category can be hunted provided they are not killed and the hunters has been granted a permit prior to his hunting. When captured they must be raised and multiplied. The second group can be hunted and killed only in certain seasons and in a limited quantity.

